

[Karl Møller]

»Hvad forstår ministeren ved en bæredygtig driftsenhed?«
(Spm. nr. 533).

Skriftlig begrundelse.

Lov nr. 603 af 30. november 1978 om landbrugsejendomme, § 18, stk. 3, bruger udtrykket »en bæredygtig driftsenhed«. Dette udtryk er forklaret som et landbrug med en ejendomsværdi på 700.000 kr. eksklusive stuehus.

I praksis fortolkes udtrykket på en måde, som giver anledning til stor usikkerhed om lovens indhold.

Landbrugsministeren har i forbindelse med dispensationerne til prins Joachim, Schackenborg gods, givet udtryk for, at godset med omliggende gårde på i alt 1.038 ha burde bevares som en driftsenhed.

Svanholm gods på 421 ha har ikke fået tilladelse til at fortsætte med 4 ejere og 85 beboere. De fire ejere er finansieret af et kommanditselskab med de 85 beboere som kommanditister. Lignende finansieringsformer kendes fra Dansk Investeringsfond, der finansierer svinestalde mod 15 pct. årlig afgift, og som bevarer retten til skattemæssig afskrivning på svinestalden, på trods af at Dansk Investeringsfond ikke må eje landbrug. Radioavisen meddeler i dag, at 25 familier har fået dispensation til at købe og drive husmandsstedet »Bakken« i Humlebæk, der har ret så ejendommelige vurderingsforhold: Der hører to matrikelnumre til ejendommen, idet der til det største areal findes en lille moselod ca. 3 km borte. Ejendomsværdien var i 1977 på 1,5 mill. kr., heraf grundværdi 224.000 kr. og stuehusværdi 310.000 kr.

Endvidere kan det volde problemer at tale om en bæredygtig driftsenhed i en lov, der foruden det traditionelle landbrug også omfatter gartneriet. I den forbindelse er udtrykket overflødigt.

En bæredygtig driftsenhed har særlig betydning ved godskoncentrationer, og dér virker det ikke betryggende, at Schackenborg gods skal have dispensation. Også vedrørende Dansk Investeringsfond kunne en mere præcis lovgivning have undgået skattetænkning og andre spekulationer. Der var flere, som havde forventet en bedre administration af landbrugsloven.

Landbrugsministeren (Kofoed):

Til spørgsmålet skal jeg sige, at det ikke er muligt entydigt at definere, hvad der skal forstås ved en bæredygtig enhed. Afgørelsen af, om en landbrugsejendom kan anses som bæredygtig, er afhængig af mange ting, bl.a. spørgsmålet om dens størrelse, jordens arrondering, det vil sige, hvordan arealet ligger i forhold til bygningerne. Ligeledes spørgsmålet om jordens karakter, der afgøres af, om der er mulighed for vandindvindingsstilladelse, jordens dræningstilstand, afvandingsmuligheder osv. samt spørgsmålet om personen, der driver ejendommen. Det afgør spørgsmålet, om den kan anses for at være bæredygtig.

Når man i daglig tale bruger betegnelsen »bæredygtig driftsenhed« om en landbrugsbedrift, så tænker man som regel på, at ejendommen kan danne basis for en families eksistens i en længere årrække, og hvor i hvert fald ét af medlemmerne er beskæftiget med landbrug som væsentligste erhverv. Dette skal man se ud fra den målsætning om at bevare familiebruget, som ligger i landbrugsloven.

Man kan altså ikke sige, at størrelsen af en ejendoms jordtilliggende er tilstrækkelig til, at en ejendom kan kaldes bæredygtig, for som jeg sagde før, så afhænger det også af jordens bonitet. Derfor har man sat denne grænse i landbrugsloven på 700.000 kr. i ejendomsskyld efter 16. alm. vurdering, bortset fra stuehuset. Dette beløb er meget fornuftigt, fordi det tager hensyn til, at hvis den har en værdi af denne størrelse, så er der nogenlunde gode bygninger, der er også en jord af nogenlunde bonitet, som skulle gøre det muligt, at en familie kan leve på en sådan ejendom.

Men selvfølgelig kan man godt sige, at der ikke kan være tvivl om, at hvis et landbrug drives effektivt, så kan man også have en bæredygtig enhed med et lavere areal, og specialiserede intensive brugsformer kan selvfølgelig klare sig med meget mindre jord. Landbrugslovens hensigt var, at man ville bevare familiebruget, og derfor har man sat grænsen for det, man kalder en bæredygtig driftsenhed, ved 700.000 kr. Det vil sige, at de bæredygtige enheder ikke umiddelbart kan sammenlægges, medens de andre kan sammenlægges.